

Onni elää käsityössä.

taito
POHJOIS-KARJALA

VUOSIKERTOMUS 2024

Sisälllys

TOIMINNANJOHTAJAN KATSAUS	4
TAITOJÄRJESTÖ – SUOMEN SUURIN KÄSITYÖALAN TOIMIJA.....	6
Taitoliitto	6
Taitoyhdistykset	6
I TAITO Pohjois-Karjala ry Käsityöalan Kehittäjänä.....	8
1.1. VUOSI 2024.....	9
1.2. Valtakunnallinen Käsityögaala 2024.....	9
1.3. Hankkeita ja aktiivista toimintaa.....	10
1.4. Verkostoituminen ja kumppanuudet.....	11
2 STRATEGIA JA TAITOYHDISTYKSEN KEHITTÄMINEN.....	11
2.1. TAITO Pohjois-Karjala ry:n STRATEGIA VUOSILLE 2022-2025.....	13
2.2. TAITO Pohjois-Karjala ry:n ORGANISAATIO	13
2.3. Taito Pohjois-Karjala ry:n toimipisteet.....	15
2.4. Henkilöstö ja henkilöstön kehittäminen.....	17
3 KÄSITYÖKULTTUURI	18
3.1. Taito Pohjois-Karjala käsityökulttuurin edistäjänä ja asiantuntijana.....	18
Aineeton kulttuuriperintö.....	18
Vapaaehtoistoiminnan näkyvyyden edistäminen.....	18
Vuoden käsityötekniikka.....	19
Taidon ja käsityön viikko.....	19
Käsityö Yökerho	20
Nordic Craft Week.....	20
Aarre & Löytöpäivä	20
Langan Virtaa 2024	20
Näyttelyt	22
4 KÄSITYÖN KOULUTUS JA NEUVONTA	23
4.1. Taito Pohjois-Karjala käsityökoulutuksen edistäjänä ja asiantuntijana	23
4.2. Käsityökoulutus ja -neuvonta.....	24
Neuvonta- ja kurssitoiminta	24
Taiteen perusopetus.....	24
Ammatillinen koulutus	24
4.2.1 Käsityökulttuurin tulokset 2024	26
Koulutus.....	26
Taiteen perusopetus.....	26

Verstastyöskentely ja työpajat	27
Asiantuntijapalvelut.....	27
5 KÄSITYÖELINKEINO.....	28
5.1. Taito Pohjois-Karjala käsityöelinkeinon edistäjänä ja asiantuntijana.....	28
5.2 Käsityöelinkeinon tulokset 2024.....	28
5.3. Käsityöelinkeinon toiminta.....	29
Taitokortteli	29
Taitokorttelin toiminta vuonna 2024.....	29
Kesän avaus	29
Joen Yö.....	30
Taitokorttelin joulukuukausi.....	31
5.4.Taitokorttelin tapahtumia ja näyttelyitä vuonna 2024.....	33
6 HANKKEET	34
Kulttuuriperinnöstä tulevaisuuden matkailuun.....	34
Virvittäin Verkkoon.....	34
7 TAITOYHDISTYS KÄSITYÖVIESTINNÄN TUOTTAJANA.....	36
7.2 Sisäinen viestintä	37
7.3 Asiantuntijatehtävät.....	37
8 TAITO POHJOIS-KARJALA RY:N HALLINTO JA TALOUS	39
8.1 Jäsenistö ja hallitus.....	39
8.2 Henkilöstö.....	39
8.3. Johtaminen.....	39
8.4. Talous.....	40
Liite 1	41
Liite 2.....	42

TOIMINNANJOHTAJAN KATSAUS

Arvoisat jäsenet, yhteistyökumppanit ja sidosryhmät,

On ilo ja kunnia esitellä teille Taito Pohjois-Karjala ry:n vuosikertomus vuodelta 2024. Vuosi oli täynnä merkittäviä saavutuksia ja kehitystä käsityökulttuurin edistämässä maakunnassamme. Haluan kiittää kaikkia teitä, jotka olette olleet mukana tukemassa ja edistämässä yhdistyksemme tavoitteita.

Taito Pohjois-Karjala ry toimii käsityön edistämisen ja kulttuuriperinnön vaalimisen parissa Pohjois-Karjalan alueella. Toiminta-ajatuksemme on käsityön edistäminen taitona, kulttuurina ja elinkeinona, tuottaen yhteisöllisyyttä sekä tekemisen ja oppimisen iloa. Käsityöneuvonta, asiakaspalvelu, kädentaitokurssit ja laadukas toiminta ovat toimipaikoissamme sekä pyörillä liikkuvissa Taitobusseissa yhdistyksemme punainen lanka. Käsityökulttuuritoiminta kattaa käsityöneuvontaa taitokeskuksissa ja Taitobussin pysäkeillä, kurssitoimintaa sekä lasten käsityön taiteen perusopetusta. Käsityöelinkeinotoimintaa yhdistys tukee mm. välittämällä käsityöyrittäjien tuotteita ja materiaaleja Taito Shopissa sekä jokaisessa taitokeskuksessaan ja Taitobussissa. Lisäksi yhdistys on tärkeä käsityöalan näyttelyiden järjestäjä Pohjois-Karjalan alueella. Joensuussa Taitokorttelissa yhdistys tarjoaa elinkeinoneuvontaa ja toimitiloja käsityöalan yrittäjille.

Tänä vuonna saavutimme merkittäviä edistysaskeleita käsityökulttuuritoiminnan kehittämässä ja palveluidemme saatavuuden parantamisessa. Kirkastimme yhdistyksen varsinaista käsityökulttuuritehtävää ja keskityimme entistä vahvemmin pohjoiskarjalaisen käsityön elävöittämiseen ja kehittämiseen. Uudistimme palveluitamme ja laajensimme niiden saatavuutta, minkä myötä käsityöharrastajille ja -ammattilaisille on nyt tarjolla entistä joustavampia ja monipuolisempia mahdollisuuksia sekä verkossa että perinteisissä toimintaympäristöissä. Verkkokaupppamme ja sähköinen kurssitarjontamme tukevat tätä kehitystä, vastaten asiakkaidemme muuttuviin tarpeisiin ja nykypäivän digitaalisuuden vaatimuksiin. Osana toiminnan selkeyttämistä myimme kahvilan liiketoiminnot, mikä mahdollistaa entistä paremman keskittymisen käsityökulttuurin edistämiseen ja yhdistyksen perustehtävän vahvistamiseen. Yhdistys oli aktiivisesti mukana erilaisissa hankkeissa ja tapahtumissa, jotka edistivät käsityökulttuurin näkyvyyttä ja merkitystä alueellamme. Voima näkyi myös monissa paikallisissa tapahtumissa, joissa käsityö nousi esiin tärkeänä osana alueemme kulttuurielämää.

Taitokortteli osoittautui jälleen kerran ainutlaatuiseksi kulttuurimatkaileukohteeksi, joka houkutteli vuoden aikana yli 261 600 kävijää. Tämä kertoo siitä, että käsityökulttuurilla on vahva asema ja kiinnostus sekä paikallisesti että matkailijoiden keskuudessa. Tulevina vuosina panostamme entistä enemmän myös kestävään kehitykseen ja siihen, kuinka käsityö voi toimia osana vastuullista matkailua.

Lämmin kiitos Taito Pohjois-Karjala ry:n jäsenille, yhteistyökumppaneille ja tukijoille sekä yhdistyksen hallitukselle ja etenkin ammattitaitoiselle henkilökunnallemme vuoden 2024 onnistumisista. Yhdessä olemme vahvistaneet käsityökulttuurin asemaa Pohjois-Karjalassa ja edistäneet kulttuuriperintömme säilymistä ja kehittymistä. Näiden saavutusten pohjalta jatkamme innokkaasti eteenpäin, kohti uusia haasteita ja mahdollisuuksia. Vuosi 2025 tuo mukanaan uusia avauksia ja kehityshankkeita, joiden avulla viemme käsityökulttuuria entistä laajemmalle yleisölle. Toivon, että voimme jatkaa tätä tärkeää työtä yhdessä – innostaen, innovoimalla ja kehittämällä.

Tuija Tekin

Toiminnanjohtaja

Taitokorttelin sisäpihan tunnelmaa kesällä.

TAITOJÄRJESTÖ

– SUOMEN SUURIN KÄSITYÖALAN TOIMIJA

Taitoliitto ja alueelliset taitoyhdistykset muodostavat valtakunnallisen Taitojärjestön, joka on Suomen laajin käsityön palveluverkosto. Taitojärjestö on aktiivinen käsityöpalveluiden tuottaja ja kehittäjä, joka edistää käsityökulttuuria taitona, kulttuurina ja elinkeinona. Taitojärjestö on tärkeä vaikuttaja siinä, että käsityötaidot säilyvät ja että käsityön harrastamisen palveluja – kursseja, neuvontaa, ohjausta ja opetusta – on saatavilla eri puolilla Suomea. Koko maassa toimivaan Taitojärjestöön kuuluu 15 taitoyhdistystä ja niiden yli kahdeksankymmentä toimipaikkaa. Järjestö on merkittävä työllistäjä. Sen palveluksessa on noin 200 vakituista käsityön ammattilaista ja lisäksi suuri määrä osa-aikaisia. Järjestöön toiminnan piirissä on yhteensä yli 600 työntekijää.

Taitojärjestön arvot

Taitojärjestön toiminnan arvoina nousee viisi käsityön tekemiseen ja ylläpitämiseen liittyvää aihetta.

Luovuus on merkittävä mahdollisuus itsensä toteuttamisessa, hyvinvoinnissa ja joustavassa toiminnassa.

Taito on jatkuvaa oppimista ja se kasvaa tekemällä.

Rohkeus on uskallusta kokeilla ja yrittää myös käsityössä.

Yrittäjyys käsittää vastuunkantoa koko käsityöalan yrittäjyydestä ja työllisyydestä.

Vastuullisuus muistuttaa meitä kestävästä kehityksestä ja tulevien sukupolvien taitojen huolehtimisesta sekä yhdenvertaisuuden huomioimisesta.

Taitoliitto

Vuonna 1913 perustettu Taitoliitto hoitaa järjestön yhteisiä asioita, toimialan kehittämistä ja viestintää sekä kotimaisia ja kansainvälisiä yhteyksiä. Liiton julkaisema Taito-lehti on ilmestynyt yhtäjaksoisesti vuodesta 1907.

Taitoliiton tehtävänä on tukea alueellisia taitoyhdistyksiä tekemällä järjestön kehitystyötä, käynnistämällä palvelutuotekehitystä sekä hoitamalla valtionavustusasioita ja viestintää. Tämän lisäksi Taitoliiton tärkeänä tehtävänä on toimia yhteiskunnan muutosten tuntosarvina sekä käsityökulttuurin puolestapuhujana ja asiantuntijana.

Taitoyhdistykset

15 alueellista taitoyhdistystä tarjoavat matalan kynnyksen kohtaamispaikkoja, joissa käsityöstä kiinnostuneet ihmiset ja yhteisöt voivat tavata käsityön äärellä. Yhdistysten tuottamat kurssit ja neuvonta ovat kaikille avoimia ja niitä järjestetään ympäri vuoden. Osa kursseista toteutetaan yhteistyössä kansalaisopistojen ja opintokeskusten kanssa. Jäsenilleen yhdistykset tarjoavat erilaisia etuja, mutta toimintaan osallistuminen ei edellytä jäsenyyttä.

Taitojärjestön koulutus- ja neuvontatoiminnan tavoitteena on mahdollistaa elinikäiset oppimispolut käsityössä. Alueelliset yhdistykset toimivat kiinteässä yhteistyössä kuntien varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kanssa. Taiteen perusopetuksen Taito käsityö- ja muotoilukoulut ovat osa taitoyhdistysten toimintaa. Kunnissa yhdistykset ovat aktiivista kulttuurin toimijoita, jotka tuottavat tapahtumia, näyttelyitä sekä messuja. Käsityöalan yrittäjille yhdistykset tarjoavat monipuolisia myynti- ja näyttelymahdollisuuksia sekä koulutusta ja konsultointia osana myymälätoimintaa.

Taitojärjestön slogan on **Onni elää käsityössä**. Sloganilla halutaan muistuttaa, millainen merkitys käsityöllä on monen ihmisen arjessa ja miten käsityönä valmistetut tuotteet ovat erityisiä.

Käsityö on monelle rakas harrastus. Uuden oppimisen ilo ja onnistumisen kokemukset käsitöiden parissa lisäävät ihmisten kokemaa hyvinvointia. Yli puolet käsitöiden harrastajista kertoo harrastuksen tärkeimmäksi annikseen rentouttavan ja hyvää oloa tuottavan tunteen. Tärkeää käsitöissä on myös jakamisen kulttuuri ja sosiaalisuus. Yhdessä tekeminen luo osallisuutta ja saa tekijän tuntemaan itsensä arvokkaaksi osaksi yhteisöä.

Mosaiikkikurssilaisia keväällä 2024.

1 TAITO POHJOIS-KARJALA RY KÄSITYÖALAN KEHITTÄJÄNÄ

Taito Pohjois-Karjala ry toimii itsenäisenä yhdistyksenä Pohjois-Karjalan maakunnan alueella Taito järjestön toiminta-ajatuksen pohjalta ja tukee omalta osaltaan järjestön vision toteutumista.

Yhdistyksen toiminta-ajatus on käsityön edistäminen taitona, kulttuurina ja elinkeinona, tuottaen yhteisöllisyyttä sekä tekemisen ja oppimisen iloa. Yhdistyksen saama valtionavustus käytetään lyhentämättömänä toiminta-ajatuksen mukaiseen käsityökulttuuritoimintaan.

Käsityökulttuuritoiminta on käsityöneuvontaa taitokeskuksessa ja Taitobussin pysäkeillä, kurssitoimintaa ja lasten käsityön taiteenperusopetusta. Käsityöelinkeino toimintaa yhdistys tukee mm. välittämällä käsityöyrittäjien tuotteita ja materiaaleja Taito Shopissa sekä jokaisessa taitokeskuksessaan ja Taitobussissa. Lisäksi yhdistys on tärkeä käsityöalan näyttelyiden järjestäjä Pohjois-Karjalan alueella. Joensuussa Taitokorttelissa yhdistys tarjoaa elinkeinoneuvontaa ja toimitiloja käsityöalan yrittäjille.

Käsityöneuvonta, asiakaspalvelu, kädentaitokurssit ja laadukas toiminta ovat toimipaikoissamme sekä pyörillä liikkuvissa Taitobusseissa yhdistyksemme punainen lanka. Käsityöneuvonta on myös yhdistyksen historian aikana palannut takaisin niin sanotusti juurilleen; tarjoamme jälleen kiertävää käsityöneuvontapalvelua koko Pohjois-Karjalan alueella. Hevosreen, polkupyörän tai hiihtämisen sijasta tänä päivänä pitsikuviollinen punainen pakkiauto, Taitobussi, kiittää halki pohjoiskarjalaisia maalaismaisemia ja vie kädentaitokursseja sekä muita kädentaitopalveluja niin kylätaloille kuin käsityöharrastajien olohuoneisiin. Taitobussi lisää alueellista tasa-arvoa, ja siten omalta osaltaan estää maaseudun autioitumista tarjoamalla monipuolisia ja kaupunkialueisiin nähden tasavertaisia mahdollisuuksia harrastaa käsityöiden tekemistä ja nauttia käsityökulttuurista. Kiertävällä käsityöneuvontapalvelulla vahvistamme pohjoiskarjalaista paikallisidentiteettiä ja säilytämme alueet elävinä.

Toiset nauttivat itse tekemisestä ja toiset valmiista tuotteista. Kurssilaiset, kutojat ja taitokeskuksien kävijät kertovat usein tarinoita omista käsityökokemuksistaan ja siitä, kuinka tärkeää käsillä tekeminen heille on. Käsityöllä onkin monia hyvinvointivaikutuksia, jotka parantavat sekä fyysistä että psyykkistä hyvinvointia. Kädentaitoja harjoittamalla voidaan myös kehittää ja säilyttää motorisia taitoja. Erilaisilla kursseilla ja kerhoissa yhdessä oleminen ja tekeminen, kahvin juonti sekä maailman parantaminen ovat yhtä tärkeitä, kuin tekemisen lopputulos.

Taito Pohjois-Karjala ry:n toimintamallina on yhdistyksen perustehtävän – pohjoiskarjalaisen käsityökulttuurin edistäminen ja säilyttäminen – tukeminen kannattavan liiketoiminnan avulla. Yhdistyksen liiketoimintaan kuuluvat Joensuussa toimiva Taito Shop -myymälä sekä taitokortteli.fi-verkkokauppa, jotka tarjoavat laadukkaita käsityötuotteita ja tukevat paikallista käsityöosaamista.

Vuoden 2024 lopussa yhdistyksen toiminta keskittyi Joensuun toimipisteeseen sekä Taitobussiin, joka toimii kiertävänä käsityöneuvontapalveluna koko Pohjois-Karjalan alueella. Taitobussi tuo käsityöosaamista ja -palveluita laajasti maakunnan eri paikkakunnille, edistäen käsityöperinteen säilymistä ja vahvistamista.

Taito Pohjois-Karjala ry jatkaa käsityöperinteen säilyttämistä sekä käsityön tuomista tähän päivään tämän ajan ihmiselle sopivana ja kiinnostavana harrastuksena sekä tukee käsityöelinkeinoon harjoittajia myös tulevana vuosina. Toimme ajassa liikkuvia käsityöalan ilmiöitä Pohjois-Karjalassa heti saataville käsityöalan harrastajille niin käsityöohjeiden kuin materiaalien ja työvälineiden muodossa. Yhdistyksen jäsenenä jokainen voi olla mukana edistämässä käsityötä taitona ja elinkeinona Pohjois-Karjalan maakunnassa.

1.1. VUOSI 2024

Yhdistyksen perustehtävä – olla vahva pohjoiskarjalainen kulttuuritoimija, joka tekee työtä käsityön profiilin ja imagon nostamiseksi – toteutui vuonna 2024 erinomaisen hyvin.

Yhdistyksen toimintamallina on perustehtävän, käsityökulttuuritoiminnan, tukeminen kannattavalla liiketoiminnalla. Liiketoimintaan kuuluivat kahvilatoiminta (30.4.2024 asti) ja Taito Shop -myymälätoiminta Joensuussa sekä verkkokaupat taitoshop.fi ja taitokortteli.fi. Vuoden 2024 lopussa yhdistyksellä oli toimipiste Pohjois-Karjalassa Joensuussa sekä Taitobussi, joka tarjoaa liikkuvaa käsityöneuvontaa koko maakunnan alueella.

Yhdistys on uudistanut palvelutarjontaansa, joka on nyt entistä helpommin saatavilla myös internetin kautta. Palveluihin kuuluvat mm. kurseille ilmoittautuminen ja maksaminen, käsityömateriaalien ja -työvälineiden ostaminen, kurssien etäosallistuminen sekä liikelahjojen ja kahvilapalveluiden tilaaminen verkkokaupan kautta. Vuonna 2024 jatkoimme palveluiden kehittämistä, niiden saatavuutta ja monimuotoisuutta lisäämällä yhdistyksen perustehtävän mukaisesti. Kehitämme jatkuvasti käsityökulttuuritoimintaa monikanavaisella sähköisellä alustalla, joka tukee asiakaskokemusta ja toiminnan tehokkuutta. Tulevaisuudessa tavoitteena on toimintojen automatisointi ja tietojen keskittäminen, mikä tehostaa asiakaspalvelua ja hallinnollisia prosesseja.

1.2. Valtakunnallinen Käsityögaala 2024

Taito Pohjois-Karjala ry järjesti yhdessä Käsi- ja taideteollisuusliitto ry:n kanssa kolmannen valtakunnallisen Käsityögaalan Joensuussa torstaina 29.8.2024. Tapahtuma kokosi yhteen suomalaiset kädentaitojen ammattilaiset ja harrastajat juhlistamaan käsityön merkitystä, osaamista ja perinnettä.

Gaala tarjosi ainutlaatuisen tilaisuuden nostaa malja suomalaiselle käsityölle sekä tehdä näkyväksi käsityöläisiä, käsityöyrittäjiä ja käsityön taustavoimia. Joensuun punaiselle matolle asteli alan asiantuntijoita, yhteistyökumppaneita ja käsityön ystäviä, jotka yhdessä loivat lämminhenkisen ja arvokkaan juhlan.

Illan juonsi käsityöneuvoja Venla Vainikka, ja tapahtuman avasi Pohjois-Karjalan maakuntajohtaja Markus Hirvonen. Ohjelmassa kuultiin inspiroivia puheenvuoroja käsityön merkityksestä, ja juhlaväkeä tervehti myös Pohjois-Karjalan Kauppakamari. Professori Sirpa Kokko Itä-Suomen yliopistosta toi esiin käsityötieteen ajankohtaisia näkökulmia ja käsityön tulevaisuuden mahdollisuuksia.

Gaala huipentui perinteiseen palkintojenjakoon, jossa tunnustettiin alan vaikuttajia ja osajia eri kategorioissa:

- Vuoden käsityöharrastaja
- Vuoden korinpunoja
- Vuoden käsityökirja
- Vuoden käsityökumppani
- Vuoden Pohjois-Karjalan Taito-käsityöyrittäjä
-

Ilta jatkui yhteisen illallisen merkeissä, jossa juhlaväki pääsi nauttimaan hyvästä ruoasta ja seurasta. Musiikista vastasi The Little Big Music -kokoontulo, eli Samuli Moilanen ja Jari Salokangas, jotka loivat tunnelmallisen ja juhlavasti soivan illan.

Käsityögaala 2024 oli jälleen onnistunut osoitus käsityökulttuurin elinvoimaisuudesta ja arvostuksesta. Tapahtuma toi yhteen laajan joukon käsityön ystäviä ja ammattilaisia, tarjoten unohtumattoman illan täynnä inspiraatiota, arvostusta ja yhteisöllisyyttä.

1.3. Hankkeita ja aktiivista toimintaa

Yhdistys oli aktiivisesti mukana yhteistyökumppaneiden hankkeissa, jotka koskevat muun muassa käsityöpalveluja ja matkailua sekä hallinnoi itse omia pienempiä hankkeita.

Uusia rajanylittäviä verkostoja kulttuurimatkailun kehittämiseksi

Taito Pohjois-Karjala ry on ollut mukana Karelia-ammattikorkeakoulun toteuttamassa "Kulttuuriperinnöstä matkailun tulevaisuuteen" -hankkeessa, jonka tavoitteena oli kehittää Pohjois-Karjalan kulttuurimatkailua uusien kansainvälisten verkostojen kautta. Hankkeen aloituksella pyrittiin korvaamaan Venäjän hyökkäyssodan myötä päättyneitä rajanylittäviä kumppanuuksia ja vahvistamaan alueen elinvoimaisuutta kulttuurin ja matkailun keinoin.

Taito Pohjois-Karjala ry:n Taitokortteli on ollut hankkeessa keskeisessä roolissa asiantuntijaorganisaationa, tuoden mukaan osaamistaan perinteisen käsityön ja kulttuurimatkailun yhdistämisessä. Hankkeen aikana luotiin uusia yhteyksiä erityisesti Baltian maihin ja Ruotsin Västerbottenin alueelle, joissa käsityön ja kulttuuriperinnön hyödyntämisestä matkailussa on paljon ammennettavaa.

Osana hanketta on benchmarkattu eri maiden matkailukäytäntöjä ja luotu yhteistyötä kansainvälisten toimijoiden kanssa. Virossa yhteistyötä on aloitettu Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liiton kanssa, kun taas Liettuassa tapaamisia on järjestetty Lithuania Travelin ja Suomen suurlähetystön kanssa. Ruotsissa verkostoitumista on tehty erityisesti saamelaisten kulttuuriyhdistysten ja matkailutoimijoiden kanssa.

Hankkeessa on vahvistettu yhteistyötä myös kotimaassa. Esimerkiksi Keski- ja Pohjois-Pohjanmaan matkailuorganisaatioiden, kuten Visit Kalajoen ja Visit Kokkolan, kanssa on käyty keskusteluja alueiden vahvuuksien hyödyntämisestä kulttuurimatkailussa.

Taito Pohjois-Karjala ry:n tavoitteena on jatkaa kansainvälisten verkostojen hyödyntämistä kulttuurimatkailun kehittämisessä ja vahvistaa käsityöperinnön asemaa osana alueen matkailutarjontaa. Hankkeen tuloksena Pohjois-Karjalan kulttuuritoimijat ovat saaneet arvokkaita kontakteja ja uusia yhteistyömahdollisuuksia, jotka edistävät alueen houkuttelevuutta matkailukohteena.

Yhdistyksen toiminnan talouden vahvistaminen ja sitä kautta toiminnan varmistaminen ja kehittäminen myös tulevaisuudessa vaatii uusien ideoiden suunnittelemista ja testaamista. Myös erilaisten tapahtumien luominen ja kehittäminen, niin pienten kuin isojenkin osalta tuo monipuolista sisältöä Taitokortteliin.

Karjalaisen Kulttuurin Edistämisseuran kolmevuotisella hankerahoituksella jatkoimme kolmatta ja viimeistä hankkevuotta vuonna 2024 Karjalaisten kirjontojen, mm. etupistot ja ristipistot, kertomisen videoilla.

Taito Pohjois-Karjala ry solmi vuonna 2023 kulttuurinkumppanuussopimuksen Joensuun kaupungin kanssa vuosille 2023–2025. Kumppanuussopimuksessa yhdistys on osoittanut toimintansa vakiintuneeksi osaksi kaupungin kulttuurialan kenttää. Lisäksi yhdistys tukee ammattilaisten työllistymistä tai ammattilaisten työn esille tuomista. Sekä sitoudumme toiminnan pitkäjänteiseen kehittämiseen, jatkuvuuteen ja yhteistyöhön muiden toimijoiden kanssa. Kumppanuussopimuksessa Joensuun kaupunki tukee yhdistyksen käsityökulttuuritoimintaa, taiteenperusopetusta ja pääsymaksuttomia tilaisuuksia Taitokorttelissa.

Taitokortteli on käsityö- ja palvelualan toimijoista koostuva kulttuurimatkailukohde, jossa paikalliset asukkaat ja matkailijat kokevat hyvinvointia, aktiviteetteja ja elämyksiä. Matkailu onkin ollut jo vuosia merkittävä osa Taito Pohjois-Karjala ry:n ja Taitokorttelin toimintaa. Taitokorttelissa vieraili vuoden 2024 aikana yli 261 600 kävijää.

1.4. Verkostoituminen ja kumppanuudet

Yhdistyksen tärkeimpiin sidosryhmiin kuuluvat mm. kunnat ja kaupungit, Riveria (Pohjois-Karjalan koulutus kuntayhtymä), Karelia Ammattikorkeakoulu, Pro Agria Pohjois-Karjala, Pohjois-Karjalan maakuntaliitto, Martat, Pohjois-Karjalan ELY-keskus, Opintokeskus Sivis, yhdistyksen jäsenet, tiedotusvälineet, Joensuun kaupunkikeskustayhdistys ry, Visit Karelia, Karjalaisen Kulttuurin Edistämissäätiö ja Joensuun Kalevalaiset naiset. Valtakunnallisella tasolla sidosryhminä toimivat Käsi- ja taideteollisuusliitto Taito ry sekä Taitoyhdistykset ympäri maan.

2 STRATEGIA JA TAITOYHDISTYKSEN KEHITTÄMINEN

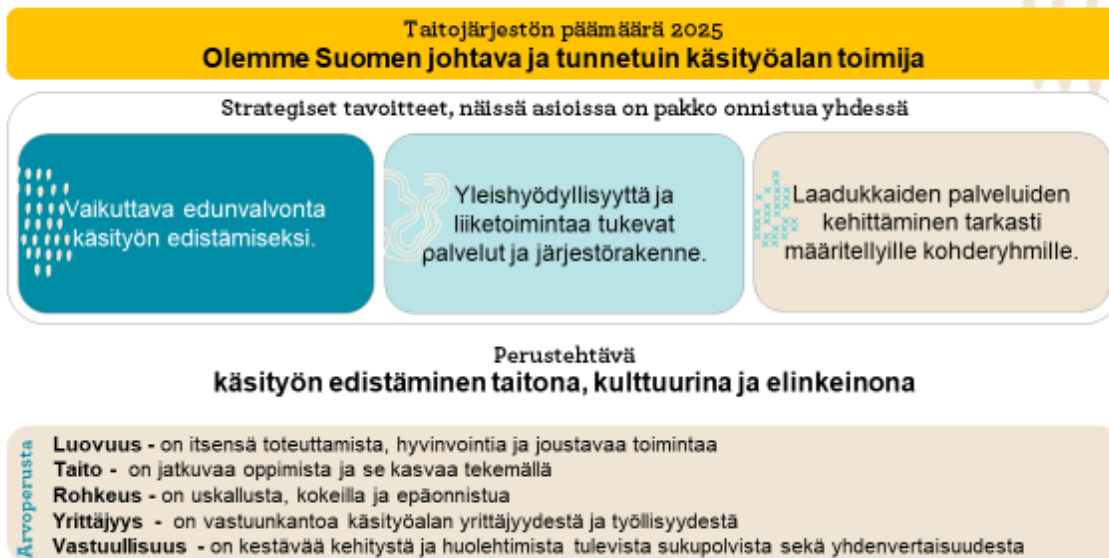
Yhdistys kuuluu Taitojärjestöön, joka on valtakunnallinen kaksikielinen käsi- ja taideteollisuusalan palvelujärjestö, jonka muodostavat Taitoliitto ja alueelliset taitoyhdistykset.

Taitojärjestön slogan on **Onni elää käsityössä**. Sloganilla halutaan muistuttaa, millainen merkitys käsityöllä on monen ihmisen arjessa ja miten käsityönä valmistetut tuotteet ovat erityisiä.

Taitojärjestö on aktiivinen käsityöpalveluiden tuottaja ja kehittäjä, joka edistää käsityökulttuuria taitona ja elinkeinona. Järjestön arvot ovat luovuus, taito, yrittäjäyys ja kestävä kehitys. Koko maassa toimivan Taitojärjestön verkostoon kuuluu 15 taitoyhdistystä ja niiden lähes sata kiinteää toimipaikkaa. Järjestö on merkittävä työllistäjä. Sen palveluksessa on noin 200 vakituista toimihenkilöä.

Taitojärjestön toiminnan vaikutukset näkyvät parhaiten ihmisten hyvinvoinnin lisääntymisenä. Käsityön harrastaminen lisääntyi koronavuosien aikana ja neulonta toi monille lohtua ja turvaa, tietynlaista rauhoittumista epävarmuuden keskellä.

Taitojärjestön strategiakartta

Taitojärjestön toimintaa lukuina 2024

- 15 taitoyhdistystä, joista kolme toimii myös ruotsin kielellä
- 53 taitokeskusta, joissa järjestetään kursseja ja käsityöneuvontaa
- 32 myymälää
- 1 804 käsityökurssia harrastajille
- 15 728 osallistujaa kursseilla
- käsityökurssija 77 paikkakunnalla
- 12 581 osallistujaa lyhyissä käsityön työpajoissa, 45 paikkakunnalla
- 29 406 harrastekäyntiä verstyöskentelyssä, jossa asiakas voi harrastaa ohjatusti tai itsenäisesti
- 7 941 osallistujaa lasten ja nuorten käsityökerhoissa 34 paikkakunnalla
- 1 519 osallistujaa lasten ja nuorten käsityöleireillä 45 paikkakunnalla
- 2 651 oppilasta käsityön taiteen perusopetuksessa, 28 876 opetustuntia
- 280 opiskelijaa käsityön ammattisen koulutuksen opiskelijaa
- 178 osallistujaa kuntouttavassa työtoiminnassa

2.1. TAITO POHJOIS-KARJALA RY:N STRATEGIA VUOSILLE 2022-2025

Taito Pohjois-Karjala ry toimii itsenäisenä yhdistyksenä Pohjois-Karjalan maakunnan alueella Taito järjestön toiminta-ajatuksen pohjalta ja tukee omalta osaltaan järjestön vision toteutumista.

MISSIO: Yhdistys edistää käsityötä taitona, kulttuurina ja elinkeinona, tuottaen yhteisöllisyyttä sekä tekemisen ja oppimisen iloa.

VISIO: Yhdistys on vahva pohjoiskarjalainen kulttuuritoimija, joka tekee työtä käsityöelämysten, oppimisen ja käsityörittäjyyden profiilin ja imagon nostamiseksi.

Strategiset painopistealueet 2022–2025

1. Kaikille avoin käsityöelämysten tarjoaja
2. Oppimisen ilon mahdollistaja eri ikäisille
3. Suomalaisen käsityön rohkea ylläpitäjä ja uusien ilmiöiden luoja
4. Käsityörittäjyyden edistäjä ja puolesta puhuja
5. Vastuullinen toimija

2.2. TAITO POHJOIS-KARJALA RY:N ORGANISAATIO

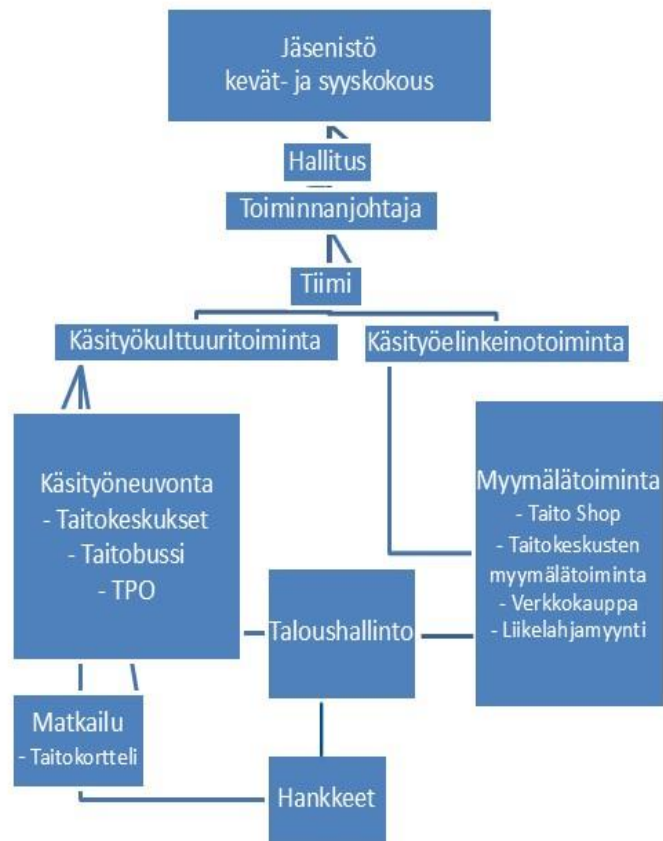
Taito Pohjois-Karjala ry kuuluu valtakunnalliseen Taitojärjestöön. Henkilökunnan määrä vuoden 2024 lopussa oli 19. Vakituksia työntekijöitä 14 ja 4 osa-aikaista. Määräaikaisia 4, joista tuntityöntekijöitä 3.

Taito Pohjois-Karjala ry:n toimipisteet:

- Ilomantsi, Taitokeskus Pirolan piha
- Joensuu, Taitokortteli
- Taitokeskus Joensuu
- Taito Shop Joensuu
- Kauppaneuvoksen kahvila
- Taitobussi, kiertävä käsityöneuvonta

Karjala tuoteperheen upeita tuotteita.

Taito Pohjois-Karjala ry, organisaatiokaavio

2.3. Taito Pohjois-Karjala ry:n toimipisteet

- Taitokeskus Ilomantsi, Pirolan Piha 31.1.2024 asti
- Taitokeskus Joensuu, Taitokortteli
- Taitobussi, kiertävä käsityöneuvonta
- Taito Shop Joensuu, Taitokortteli
- Kauppaneuvoksen Kahvila, Taitokortteli 30.4.2024 asti
- Taitokortteli, käsityökulttuurin ja matkailun kohtaamispaikka Joensuun keskustassa.

Taitobussi, Pohjois-Karjalan alueella kiertävä käsityöneuvonta tuo mukanaan käsityöneuvojan, käsityömateriaalit ja -työvälineet.

2.4. Henkilöstö ja henkilöstön kehittäminen

Henkilökunnan määrä vuoden 2024 lopussa oli 9. Vakituksia työntekijöitä 7, joista 2 osa-aikaista. Määräaikaista 2, joista tuntityöntekijöitä 2.

Henkilöstöä koulutetaan ympäri vuoden tarpeen mukaan. Vuonna 2024 koulutimme henkilökuntaa täsmä koulutuksilla mm. esimies- ja digitaitoihin sekä myyntiin ja markkinointiin. Henkilöstöä osallistui myös Taitoliiton järjestämiin neuvonnan verkkotapaamisiin. Henkilökunnan tapaamisissa vaalimme hyvää työkuultuuria sekä työhyvinvointia. Yhdistys tarjoaa myös resursseja henkilöstön omaehtoiselle kouluttautumiselle mm. IT- ja kieli-koulutuksiin osallistumista tuetaan maksamalla kurssien osallistumismaksu. Koulutuksen käynyt työntekijä siirtää osaamistaan kollegoilleen omassa työpisteessään sekä yhteisissä koulutuspäivissä.

Koulutuksia oli vuoden aikana yhteensä 19 eri koulutusta, joihin vuoden aikana käytettiin 52 työpäivää ja joihin osallistui 9 eri henkilöä. Keskimäärin koulutuspäiviä oli 5/työntekijä (koulutuspäivän pituudeksi on laskettu normaali työpäivän pituus).

Vuoden 2024 koulutukset

Päivämäärä	Koulutuksen nimi	osallistujien lukumäärä
25.1./18.1./26.2./29.2./19.3./20.3./24.4./25.4.	Netvisor ohjelmiston koulutuksia	1
16.1.	Myynnin ja markkinoinnin valmennus	1
18.1.	Vastuullisuuskoulutus	1
20.3.	Tyhy -toiminta Taitojärjestössä	1
5.4./10.4./8.5.	Elävän perinnön koulutus	1
23.4.	Vastuullisuusraportointi	1
25.–26.4.	Taito Shop myymälänhoitajapäivät Kenkäverossa	1
7.5.	Kulttuuriperinnöstä tulevaisuuden matkailuun	1
17.5.	Interreg Aurora hankerahoituksen koulutus	1
4.6.	Kestävää menestystä osaamisen kehittämisellä	1
14.8.	Matkailun tulevaisuus Pohjois-Karjalassa	1
19.9.	Luento Tietosuojasta	1
20.9.	TPO-koulutuspäivä Tampereella	1
29.–30.8.	Toiminnanjohtajapäivät	1
27.2./27.10.	Koulutusvastaavien Teams	1
1.1.–31.12.	Liiketalouden YAMK tutkinto 15 pv	1
22.11.	Kässäkoulujen tulevaisuushanke seminaari	1
22.11./29.11.	Slow Stitching -koulutus	1
2.2./15.3./26.4./7.6./6.9./25.10./13.12.	Taitoliiton järjestämät neuvonnan verkkotapaamiset eri aiheista	3

3 KÄSITYÖKULTTUURI

3.1. Taito Pohjois-Karjala käsityökulttuurin edistäjänä ja asiantuntijana

Taitokeskus Joensuu toteuttaa Taitojärjestön tehtävää tarjoamalla käsityöalan neuvontapalveluita ympäri vuoden. Se on tärkeä osa käsityökulttuurin edistämistä ja toimii kohtaamispaikkana käsityöharrastajille, matkailijoille sekä kulttuurin ja koulutuksen parissa toimiville. Taitokeskus on myös kulttuurimatkailukohde, jossa yhdistyvät käsityö, koulutus ja elämyksellinen matkailu.

Taitokeskuksen lisäksi yhdistyksellä on Taitobussi, kiertävä käsityöneuvontapalvelu, joka tarjoaa asiakaslähtöistä kurssitoimintaa Pohjois-Karjalan alueella niin lapsille kuin aikuisillekin. Kurssit järjestetään joustavasti asiakkaan toiveiden mukaisesti, ja kurssipaikkana voi toimia esimerkiksi kylä- tai seurojentalo tai asiakkaan oma koti. Taitobussi vahvistaa maaseudun elinvoimaisuutta ja asukkaiden hyvinvointia käsityökulttuurin keinoin. Se lisää alueellista tasa-arvoa tarjoamalla monipuolisia ja kaupunkialueisiin nähden tasavertaisia mahdollisuuksia harrastaa käsitöitä ja nauttia käsityökulttuurista. Palvelu toimii tilausperiaatteella, ja sen joustavuus sekä nopeus mahdollistavat yksilölliset, asiakkaiden tarpeisiin räätälöidyt käsityöelämykset. Taitobussi tukee osaltaan maaseudun elinvoimaisuutta ja auttaa ehkäisemään alueiden autoitumista tarjoamalla yhteisöllisyyttä ja käsityön iloa lähelle ihmisiä.

Aineeton kulttuuriperintö

Aineeton kulttuuriperintö on elävää perinnettä, joka on läsnä ihmisten arjessa ja juhlassa. Käsin tekeminen on ihmisen tapa olla maailmassa, se on inhimillisen kulttuurin ydintä. Käsityökulttuuri tarkoittaa monimuotoisesti käsityöhön liittyvää suunnittelua, ideointia, tekemistä, toteuttamista ja elämäntapaa, jossa käsin tekeminen on mukana. Aineetonta kulttuuriperintöä vaalitaan yhdistyksessämme mm. järjestämällä erilaisia kulttuurin näyttelyitä, jotka esittelevät perinteisiä käsityötekniikoita, paikallista taidetta ja historiallisia esineitä. Näyttelyt tarjoavat mahdollisuuden tutustua alueemme rikkaaseen kulttuuriperintöön ja oppia sen merkityksestä nykypäivänä. Käsityökulttuuri kasvaa käsityöperinnöstä – aikaisempien sukupolvien elämäntavasta. Käsityökulttuuriin kuuluvat kaikki ne asiat, joita ihmiset ovat historiansa aikana oppineet käsin tekemään ja arvostamaan, ja joita he ovat oppineet pitämään hyvinä. Kulttuuri opitaan elämällä, tekemällä ja toimimalla yhdessä.

Pohjoiskarjalainen käsityökulttuuriperintö on ainutlaatuinen osa Suomen aineetonta kulttuuriperinnettä. Se ilmentyy muun muassa perinteisissä käsityötekniikoissa, kuten karjalaisessa kirjonnassa, ryijyjen ja raanujen kudonnassa sekä puu- ja tuohitöissä. Nämä taidot ovat siirtyneet sukupolvelta toiselle, rikastuttaen paikallista elämäntapaa ja identiteettiä. Yhdistyksemme pyrkii edistämään ja elävöittämään näitä perinteitä tarjoamalla koulutuksia, tapahtumia ja työpajoja, joissa käsityöperinne voi jatkua ja kehittyä myös tuleville sukupolville.

Yhdistys on saanut kolmivuotisen rahoituksen vuosille 2022–2024 Karjalaisen kulttuurin edistämissäätiöltä tutkia ja tallentaa videoiksi pohjoiskarjalaisia kuviollisia mattoja, kansanpukuja sekä sen osia ja karjalaista kirjontaa.

Vapaaehtoistoiminnan näkyvyyden edistäminen

Yhdistyksemme tukee aktiivisesti käsityöryhmien vapaaehtoistoimintaa tarjoamalla tiloja järjestöjen kokoontumiseen sekä mahdollisuuksia tuotteiden esittelyyn ja myyntiin. Esimerkiksi Naisten Pankki ja Unicef käyttävät säännöllisesti yhdistyksen tiloja tapaamisiinsa, ja heillä on mahdollisuus myydä tuotteitaan maksutta järjestämässämme tapahtumissa. Tämä yhteistyö tukee järjestöjen arvokasta työtä ja tuo heidän toimintansa lähemmäksi paikallista yhteisöä. Haluamme osaltamme edistää vapaaehtoistoiminnan näkyvyyttä ja tarjota järjestöille paikan, jossa he voivat kohdata ihmisiä ja kertoa toiminnastaan. Näiden järjestöjen työhön ja tavoitteisiin voi tutustua

myös heidän omien verkkosivujensa ja muiden viestintäkanaviensa kautta. Molemmat ryhmät ovat yhdistyksen toiminnassa aktiivisesti mukana osallistuen mm. kädentaitopajoihin.

Vuoden käsityötekniikka

Vuoden käsityötekniikalla nostetaan esiin mielenkiintoisia ja jo ehkä unohtuneita käsityötekniikoita. Vuoden käsityötekniikan valitsee Taitoliitto ja se on valittu vuodesta 2017 alkaen. Taito Pohjois-Karjala järjestää vuosittain kursseja ja erilaisia työpajoja käsityötekniikkaan liittyen. Vuoden 2024 käsityötekniikka oli korinpunonta. Taitoliitto haluaa innostaa ihmisiä kokeilemaan erilaisia korien punontatekniikoita luovasti myös uusilla materiaaleilla sekä nostaa esiin perinteisten punontatekniikoiden säilymisen tärkeyden osana aineetonta kulttuuriperintöämme. Hyvälle korille löytyy aina käyttöä! Taitoliitto valitsi Vuoden käsityötekniikan nyt jo kahdeksannen kerran. Korinpunonta on vanhimpia käsityötekniikoita. Se on syntynyt tarpeesta säilyttää, kuljettaa ja kantaa tavaroita ja materiaaleja. Korinpunonnan taito ja tekniikat ovat maailmanlaajuisesti hyvin saman tyyppisiä, niitä on vain sovellettu aina paikallisiin materiaaleihin ja tarpeisiin. Tänä päivänä mestarillinen korinpunonnan taito on osin katoamassa, esimerkiksi Suomessa perinteisiä tuohi- ja pärekorien taitajia ei ole enää kovin montaa.

Korinpunonta avaa mahdollisuuden monien tuttujen ja kotimaisten luonnonmateriaalien hyödyntämiseen aina heinistä pajuun ja oksiin, tuoheen, kaislaan ja päreeseen. Luonnonmateriaalien keruussa on toki tärkeää aina huomioida luonnon arvostus ja keräämiseen tarittava maanomistajan lupa. Punontaan voi käyttää myös kierrätystekstiilejä sillä ommellen punotut korit ovat hyvää jatkokäyttöä vaikkapa loppuun kuluneille farkuille. Punontatekniikoiden yksi kiehtovuus tuleekin monista materiaalivaihtoehdoista.

”Sukkakori, lelukori, leipäkori, puukori, pyöränkori – korit eivät ole kadonneet mihinkään. Niillä on paikka lähes jokaisen elämässä. Perinteisesti punotut korit ovat valmistettu luonnonmateriaaleista, mutta punonnan perustekniikoita voi hyödyntää monilla materiaaleilla.

Kehräys jatkoi luontevasti vuoden 2023 käsityötekniikkaa, joka oli kehräys. Kehräys oli käsityöharrastajien keskuudessa selkeästi nouseva trendi ja se selittyy kiinnostuksella tuotannon läpinäkyvyyteen ja aitouteen. Tällä vuoden käsityötekniikan valinnalla Taitoliitto halusi lisätä tietoisuutta langan, tekstiilien ja materiaalien syntytarinasta, työvaiheiden määrästä ja sitä kautta nostaa myös arvostusta materiaaleja kohtaan.

Vuosi aloitettiinkin taitokeskuksissa valtakunnallisella käsityölauantailta 14.1.2024, jolloin esiteltiin vuoden käsityötekniikkaa kehräystä rukilla ja värttinällä.

Taidon ja käsityön viikko

Taidon ja käsityön viikolla juhlistaan käsityötä! Viikko ajoittuu joka vuosi huhtikuulle, jolloin vietetään Taito-nimipäivää 14.4. Teemaviikon ajatus on nostaa käsityötä esiin ja osallistuminen on mahdollista ihan jokaiselle, käsityöharrastuksesta voi kertoa vaikka sosiaalisessa mediassa, jakaa vinkkejä ja innostaa myös muita käsityön pariin. Vuonna 2024 teemana oli korinpunonta. Lisäksi Taitoviikolla toteutettiin ulkoiluta villapaitaasi -sometapah-tuma.

Käsityö Yökerho

Taitokorttelin Käsityöyökerho järjestettiin Joensuussa perjantaina 27.9.2024. Tapahtumaa on toteutettu jo useana vuonna aiemminkin ja konsepti on kehittynyt koko ajan. Yökerhon teema, käsityö, näkyi illan aikana kaikessa tekemisessä ja myös pukeutumisessa. Illan pukukoodi oli villasukat ja lähes kaikki asiakkaat vaihtoivatkin iltaan tullessaan kengät villasukkiin.

Perinteinen Käsityö-Yökerho tarjosi tänä vuonna monipuolisen kattauksen syksyn kursseja ja käsityöpajoja. Ompelemaan pääsi mm. uusia pipoja ja pantoja Mereenin ihanista kankaista, jotka sopivat täydellisesti syksyn viileneviin iltoihin. Uutuuspajana esiteltiin Pajaki-työpaja, jossa osallistujat saivat rakentaa ja koota himmelin iloluontoista serkkua erilaisista materiaaleista. Lisäksi ukrainalainen kuvataiteilija Andrii Stopin opetti perinteistä ukrainalaisten sivellinmaalaustekniikkaa. Tiilitalon II-kerroksessa järjestettiin kankaanpainantapaja, jota ohjasi vammaisaktivisti ja sosiaaliohjaaja Yodit Melaku, sekä korutyöpaja, jonka veti Pretty Little Things -yrittäjä.

Tapahtuma houkutteli paikalle runsaasti käsityön ystäviä, jotka pääsivät osallistumaan erilaisiin työpajoihin ja tutustumaan uusiin tekniikoihin Käsityö-Yökerho oli jälleen menestys, tarjoten osallistujilleen mahdollisuuden oppia uutta, inspiroitua ja nauttia käsityön ilosta.

Nordic Craft Week

Yhdistyksemme osallistui pohjoismaiselle käsityöviikolle 7.–14.9.2024. Tapahtuman järjestävät yhteistyössä pohjoismaiden ja Viron käsityöjärjestöt. Vuosittainen teema päätetään keväällä ja kukin maa järjestää teemaan liittyvää sisältöä ja ohjelmaa, jota jaetaan tapahtuman Facebook-sivulla Nordic Craft Week. Tapahtuman kieli on pääasiassa englanti, mutta maat voivat järjestää ohjelmaa myös kotikielillään. Vuoden teemana olivat erilaiset kudotut nauhat. Järjestimme kädentaitopajan pirtanauhojen kudonnasta.

Aarre & Löytöpäivä

Aarre & Löytö -kirppispäivä järjestettiin lauantaina 7.9. Taitokorttelissa. Tapahtuma tarjosi käsityöharrastajille ainutlaatuisen tilaisuuden myydä omia ja löytää uusia aarteita – myynnissä oli lankoja, työvälineitä, kirjoja ja muuta käsityömateriaalia. Päivän ytimessä olivat kierrätys ja ekologisuus. Tapahtuma kannusti hyödyntämään jo olemassa olevia materiaaleja ja vähentämään hukkaa käsityöharrastuksessa. Se tarjosi kädentaitajille ja harrastajille mahdollisuuden antaa tarpeettomiksi jääneille tarvikkeille uuden elämän ja löytää itse uusia inspiroivia materiaaleja. Aarre & Löytö -kirppispäivä oli samalla myös kohtaamispaikka, jossa jaettiin vinkkejä, ideoita ja inspiraatiota käsityön maailmasta. Kestävä kehitys ja perinteisen käsityöosaamisen arvostaminen olivat tapahtuman keskiössä, mikä teki siitä suosittun ja yhteisöllisen tapahtuman Taitokorttelissa.

Langan Virtaa 2024

Langan Virtaa 2024 - syksyn huikkein käsityötapahtuma järjestettiin Taitokorttelissa perjantaina ja lauantaina 25.–26.10. Tapahtumaan osallistuivat kaikki Taitokorttelin yritykset sekä useita vierailevia yrityksiä. Käsityöalan yrittäjille tarjottiin maksuton digityökalu-, myynti- ja markkinointikoulutus, ja vierailijana nähtiin käsityöalan guru Tarja Jussila.

Kaksipäiväinen Langan Virtaa -tapahtuma järjestettiin jo seitsemännen kerran Taitokorttelissa Joensuussa. Tapahtuma keskittyi nimensä mukaisesti langan ympärille, kattaen käsityötekniikat, käsityömateriaalit ja käsityövälineet. Se oli avoin niin käsityön harrastajille kuin ammattilaisillekin. Perjantaina 25.10. Business Joensuu ja Taito Pohjois-Karjala ry järjestivät maksuttoman koulutuksen, jossa esiteltiin pienyrittäjille parhaita ilmaisia digityökaluja. Koulutus oli selkokielinen ja käytännönläheinen. Osallistujat saivat runsaasti käytännönläheisiä vinkkejä yrityksensä näkyvyyden kehittämiseksi.

Tapahtuman molempina päivinä yhdistyksen järjestämissä kädentaitopajoissa tutustuttiin muun muassa neuletekniikoihin, Taitokeskus Joensuun syksyn kurssitarjontaan ja kehräykseen. Lisäksi osallistujilla oli mahdollisuus keskustella käsityöalan guru Tarja Jussilan kanssa neulomisen saloista. Taitokorttelin yritykset sekä tapahtumaan osallistuvat yritykset tarjosivat mielenkiintoisia ja houkuttelevia palveluita ja tuotteita. Langan Virtaa 2024 oli jälleen menestys, ja se tarjosi osallistujilleen runsaasti inspiraatiota ja uusia taitoja käsityön parissa.

Käsityöelinkeinonäyttelyssä moottorisahaveistoksia Taitokorttelissa.

Näyttelyt

Näyttelytoiminta on tärkeää niin ammattilaisyleisölle kuin harrastelijoille käsityö- ja muotoilualan nykytilan havainnollistamiseksi ja kulttuurin edelleen kehittämiseksi. Lisäksi näyttelytoiminnassa nostetaan harrastajia ja harrastajien töitä esille kannustaen heitä edelleen käsityöharrastuksensa parissa. Yhdistys tuottaa myös valtakunnallisten ja kansainvälisten alan toimijoiden näyttelyitä.

Isojen näyttelyiden osalta näyttelytoiminta painottuu kesäaikaan. Joensuun toimipisteessä Taitokorttelissa on kesäisin käytössä piha-aittoja, jotka toimivat upeina näyttelytiloina. Näyttelytoimintaa Taitokorttelissa järjestetään ympäri vuoden myös Mustosen talon Käytävägalleriassa.

Leena Jääskeläisen perinteisten karjalaisten kansanpukujen näyttely järjestettiin Taitokorttelissa 3.4.-31.5.2024. Näyttely juhlisti Jääskeläisen 70-vuotista taivalta ja hänen merkittävää panostaan karjalaisten kansanpukujen tutkimuksessa ja säilyttämisessä. Näyttelyssä esiteltiin Jääskeläisen vuosikymmenten aikana tutkimia ja perinteisin menetelmin ompelamia sarafaaneja, feresejä ja muita kansanpukuja. Näyttelyä täydensivät Jääskeläisen tutkimusmatkoilla ympäri Karjalaa tekemät työpiirroksot ja asusteet.

Karjalaiseen pukuperinteeseen kuului, että vaatteet tehtiin rakkaudella ja ne kulkivat lahjoituksina sukupolvelta toiselle. Karjalaiset kansanpuvut tuovat esille historiallisen arvonsa ja kauneutensa lisäksi myös upean viestin vaatteiden kestävästä ja arvostavasta käyttämisestä. Jokainen omin käsin ommeltu, perinteeseen pohjautuva puku on ainutlaatuinen. Koska perinteisten materiaalien saaminen on hankalaa, tekijän oma maku ja mieltymykset vaikuttavat siihen, millainen kangas koetaan pukuun parhaiten sopivaksi.

Leena Jääskeläisen näyttely oli merkittävä osa yhdistyksemme toimintaa aineettoman kulttuuriperinnön vaalimisessa, tarjoten kävijöilleen syällisen katsauksen karjalaiseen pukuperinteeseen ja sen merkitykseen.

Taitokorttelin aitoissa kesänäyttelyssä ajalla 1.6.–30.8.2024 esiteltiin Juuan SM -kivenveistofestivaali vuolukivi-veistoksia ja puusta moottorisahalla veistettyjä karhuveistoksia.

Näyttelytoiminnan lisäksi yhdistys on mukana toimintapaikkakuntiansa erilaisissa kulttuuritapahtumissa, kuten Ilomantsissa Karhufestivaaleilla, Juuan SM -kivenveistofestivaaleissa, Rääkkylän Kihaus -kesätapahtumassa ja Heinäveden satamassa.

Taitokortteli lintuperspektiivistä.

4 KÄSITYÖN KOULUTUS JA NEUVONTA

4.1. Taito Pohjois-Karjala käsityökoulutuksen edistäjänä ja asiantuntijana

Yhdistyksen käsityöneuvontaa ja erilaisia kädentaito kursseja järjestetään läpi vuoden. Kurssitoiminta painottuu syksy-talvi-kevät ajalle. Kudonnan neuvontaa ja kangaspuilla kutomista on tarjolla ympäri vuoden.

Taitokorttelin Tiilitalon toisessa kerroksessa sijaitsevat Taitokeskus Joensuun kurssi- ja koulutustilat. Tiloissa on erikseen siistimmät tilat, joissa voidaan järjestää erilaisia koulutuksia ja kokouksia. ”Galleria-tilan” suunnittelussa painottui elämyksellisyys ja viihtyminen. Kurssiluokka on rouheampi ja se huokuu tekemisen tuntua, tilassa on vapaus ”roiskia, veistää, huovuttaa ja läträtä” huoletta. Ajankuvaisilla kurssitiloilla haetaan kasvua kurssitoiminnalle, lasten Taito Käsityökoululle sekä työhyvinvointipalveluille. Tilat ovat myös vuokrattavissa ulkopuolisille toimijoille silloin, kun ne eivät ole yhdistyksen omassa käytössä.

Seurasimme aktiivisesti sosiaalisen median kanavia, jotta pystymme palvelemaan asiakkaitamme entistä paremmin. Päivittäisessä käsityöneuvonnassa tartuimme ajassa liikkuviin käsityön ilmiöihin nopeasti ja käsityöneuvojamme tilasivat uusia käsityömateriaaleja ja työvälineitä, laativat käsityöohjeita sekä ohjasivat käsityöharrastajia uusissa kädentaidoissa. Päivitimme niin yhdistyksen kuin Taitokorttelin sosiaalisen median kanaviin mielenkiintoista sisältöä tiedottaen ja aktivoiden käsityöharrastajia.

Taito Shop Joensuu palvelee päivittäin myös käsityöalan yrittäjiä ottamalla tuotteita koemyyntiin ja kertomalla asiakaspalautetta tuotteista yrittäjille. Näin mahdollistetaan tuotekehityspolku, joka esimerkiksi mahdollistaa tuoteperheiden syntymisen.

4.2. Käsityökoulutus ja -neuvonta

Neuvonta- ja kurssitoiminta

Käsityöneuvonta on taitokeskuksissa annettavaa neuvontaa asiakkaillemme. Neuvonta on monipuolista ja se kattaa eri käsityötekniikat etupistokirjonnasta kangaspuilla kutomiseen. Neuvontaa annetaan sekä paikan päällä taitokeskuksissa asiakkaillemme, sähköpostitse kuin myös puhelimitse yhteyttä ottaville. Neuvojamme käyvät myös asiakkaiden kotona auttamassa esim. kangaspuiden käyttöön liittyen.

Kurssitoimintaa yhdistyksellä on sekä Taitokeskuksessa että Taitobussi -palvelun kautta asiakkaiden toivomissa paikoissa. Kurssit ovat pääasiassa yhden illan kurseja, joissa opitaan tekemään erilaisia sisustukseen tai pukeutumiseen sopivia tuotteita. Kurssiaiheet vaihtuvat vuosittain asiakkaiden toiveiden ja käsityötrendien mukaisesti. Järjestämme kurseja myös Taitojärjestön Tekemisen iloa -mallistojen aiheista. Otimme käyttöön kotisivu-uudistuksen myötä sähköisen kurssivarausjärjestelmän, joka tekee ilmoittautumisesta asiakkaillemme helpompaa.

Kurseja järjestettiin yhteistyössä Opintokeskus Siviksen kanssa.

Taiteen perusopetus

Yhdistyksen Taito käsityökoulu Kässä on perustettu vuonna 1992, josta alkaen yhdistys on tarjonnut taiteen perusopetusta. Taitokeskus Joensuussa oli vuonna 2024 kaksi lasten ja yksi aikuisten ryhmä, joissa oli yhteensä 23 oppilasta.

Joensuussa yhdistys tekee yhteistyötä kaupungissa toimivien taiteen perusopetusta tarjoavien toimijoiden kanssa ja on osa Joensuun kaupungin taiteen perusopetuksen ohjausryhmää. Ohjausryhmän tehtävänä on mm. edistää taiteen perusopetuksen näkyvyyttä ja tunnettuutta sekä yhteistyötä Joensuun seudulla. Opetussuunnitelma on tehty yhteistyössä Joensuun kaupungin kanssa ja se on otettu käyttöön 1.8.2018. Opetussuunnitelmaa päivitetään tarvittaessa.

Taito Pohjois-Karjala ry oli mukana tapahtumassa esittelemässä taiteen perusopetuksen Kässä käsityökoulun toimintaa Taidepyörre-tapahtumassa, joka järjestettiin 3.5. kauppakeskus Iso Myyssä. Mielenkiintoinen tapahtuma tarjosi lapsille ja nuorille mahdollisuuden tutustua monipuoliseen taideopetukseen Joensuussa. Tapahtumassa esiteltiin eri taiteenaloja, kuten kuvataidetta, käsityötä, musiikkia, sanataidetta, sirkusta, tanssia ja teatteria, jotka kaikki tarjoavat kehittävää ja innostavaa tekemistä nuorille harrastajille.

Kässä käsityökoulu tarjoaa lapsille ja nuorille mahdollisuuden kehittää luovuuttaan ja kädentaitojaan innostavassa ympäristössä. Tapahtuman aikana kävijät pääsivät tutustumaan käsityökoulun opetukseen ja kokeilemaan itse käsillä tekemistä.

Ammatillinen koulutus

Taito Pohjois-Karjala tarjoaa työssäoppimis- ja harjoittelu paikkoja eri alojen opiskelijoille. Lisäksi yhdistys tarjoaa työkokeilun ja kuntouttavan työtoiminnan työpaikkoja. Toiminnanjohtaja on mukana pohjoiskarjalaisen ammatillisen koulutuksen työelämälähtöisten koulutustarpeiden kehittämisryhmässä, joka toimii työelämän edustajina kulttuurialan koulutuksen auditoinneissa.

Lasten kudontaleirin iloinen mattonäyttely.

4.2.1 Käsityökulttuurin tulokset 2024

	Tulos 2021		Tulos 2022		Tulos 2023		Tulos 2024	
AVAINTULOSALUE KOULUTUS	Hlöä / €		Hlöä / €		Hlöä / €		Hlöä / €	
Kurssit asiakkaat hlöä ja € alv 0 %	386	15 244,00 €	809	15 361,29 €	770	15 077,00 €	516	14 560 €
Verstastyöskentely, työpajat ja muu toi- minta asiakkaat hlöä ja € alv 0 %	4 493	4 921,00 €	4 220	6 274,00 €	2 682	9 336,00 €	2 757	5 595 €
Muu neuvonta- ja asiantuntijapalvelut € alv 0 %	2 800	14 000 €	3 156	12 389,00 €	2 937	9 612,00 €	1 748	8 464 €
Taiteen perusopetus asiakkaat hlöä ja € alv 0 %	12	1 540,00 €	17	2 249,00 €	28	6 902,00 €	23	4 964 €
Lasten ja nuorten kerhotoiminta	-		-		-		-	
Lasten ja nuorten leiritoiminta hlöä ja € alv 0 %	37	1 210,00 €	26	1 425,00 €	29	1 505	6	384 €
Kulttuurin näyttelyt ja tapahtumat (hlöä)	201 379		202 085		243 800		139 406	

Koulutus

Yhdistyksen käsityökulttuurin koulutustoimintaa ovat erilaiset yhdistyksen omat kurssit, työyhteisöille tarjottavat työhyvinvointikurssit, yrityksille ja ryhmille myydyt kädentaitokurssit sekä kansalaisopistojen kanssa yhteistyössä järjestettävät kurssit.

Joensuussa kurssitoiminta on yhdistyksen omaa toimintaa ja kurssit pidetään Taitokorttelin kurssitiloissa. Taitobussi liikennöi koko Pohjois-Karjalan alueella tarjoten viikko-ohjelmaisia käsityökursseja sekä tilauskursseja ja osallistuu myös kunnissa järjestettäviin tapahtumiin. Kurssitoimintaa järjestetään yhteistyössä Opintokeskus Sivoksen kanssa.

Taiteen perusopetus

Taitojärjestö antaa käsityön taiteen perusopetusta 61 paikkakunnalla Suomessa, mikä tarkoittaa, että se on saatavissa 20 %:ssa Suomen kunnista. Taito Pohjois-Karjala ry tarjoaa käsityön taiteen perusopetusta (TPO) yleisen oppimäärän mukaan Taitokeskus Joensuussa, Taitokorttelissa. Yhdistyksen käsityökoulu on nimeltään

Taito Käsityökoulu Kässä. Käsityökouluryhmiä oli vuonna 2024 kaksi lasten ja yksi aikuisten ryhmä, joissa oli yhteensä 23 oppilasta.

Verstastyöskentely ja työpajat

Verstastyöskentely on asiakkaan ohjattua tai itsenäistä työskentelyä esim. kutomossa, ompelimossa tai muussa taitokeskuksen tilassa. Verstastyöskentelyyn sisältyvät kutoja-asiakkaiden sekä Kesä Käsillä -koululaisten käsityöleirien harrastekäynnit. Muuta neuvonta- ja asiantuntijapalvelua ovat esimerkiksi loimenluonti tai kankaanra-kentaminen asiakkaille, luento, tilaustyö tai somistuksen tekeminen ulkopuoliselle asiakkaalle esim. johonkin tapahtumaan. Muuta neuvontatyötä ovat myös taitokeskuksessa tapahtuva suullinen, puhelimitse tai somen välityksellä annettava käsityöneuvonta.

Työpajat ovat lyhytkestoisia ohjattuja työpajoja, joissa pistäydytään. Esimerkiksi erilaisten tapahtumien kuten Taitoviikon ja Käsityöyökerhon nonstop -pajat.

Asiantuntijapalvelut

Yhdistyksen käsityötaitojen asiantuntijapalveluihin kuuluvat asiakkaille luodut loimet, kotikäynnit sekä asiakkaille suunnitellut ja kudotut tuotteet.

Taiteen perusopetuksen Kässä -käsityökoulun toimintaa.

5 KÄSITYÖELINKEINO

5.1. Taito Pohjois-Karjala käsityöelinkeino edistäjänä ja asiantuntijana

Yhdistyksen käsityöelinkeinotoimintaa on käsityöyrittäjien konsultointi, tuotteiden markkinointi ja jälleenynti. Yhdistys tarjoaa edullisia toimitiloja käsityöalan yrittäjille Taitokorttelissa Joensuussa. Tarjoamme myös käsityöalan yrittäjille myyntipaikkoja erilaisissa tapahtumissa ympäri vuoden.

Yhdistys konsultoi pohjoiskarjalaisia käsi- ja taideteollisuus alan yrittäjiä sekä Taitokorttelissa toimivia yrittäjiä. Konsultointi sisältää mm. tuotekehitykseen ja markkinointiin liittyvien ongelmien ratkaisemista. Lisäksi Taito Shoppiin otetaan paikallisten yrittäjien tuotteista koe-eriä myynnin testaamiseksi ja asiakaspalautteen saamiseksi.

Yhdistys järjestää käsi- ja taideteollisuusalan yrittäjille yrittäjien tarpeiden mukaan erilaisia täsmäkoulutuksia, mm. some-markkinointi ja yrityksen talous.

Taito Shop Joensuu sekä kahden taitokeskuksen myymälät jälleenyvät kestävästi Suomessa tuotettuja tuotteita. Taito Shop myymälöiden tuotevalikoima vaihtelee paikkakunnittain. Joensuussa korostuvat pohjoiskarjalaisen käsityöalan yritysten tuotteet. Lisäksi yhdistyksellä on omat mallistot; Karjala -mallisto ja Kansallisromantikko. Mallistoja kehitetään vuosittain. Lisäksi teemme yhteistyötä pohjoismaisten käsityöyrittäjien kanssa ottamalla laadukkaita tuotteita Taito Shopin valikoimaan.

5.2 Käsityöelinkeino tulokset 2024

AVAINTULOSALUE KÄSITYÖELINKEINO	Tulos 2021	Tulos 2022	Tulos 2023	Tulos 2024
Materiaali- ja työvälineostot Kotimaisilta toimittajilta (eur)	80 404,00 €	46 268,26 €	31 960,00 €	10 092 €
Tuoteostot käsityöyrittäjiltä (eur)	147 003,00 €	155 405,00 €	154 075 €	132 519 €
Koulutus (hlöä)	274	26	0	20
Asiantuntijapalvelut (eur)	15 129,00 €	59 799,09 €	6 081,00 €	9 259 €
Myyntinäyttelyt asiakkaat hlöä	78 000	68 811	43 899	154 720

5.3. Käsityöelinkeino toiminta

Taitokortteli

Käsityöelinkeinotoimintaa on yhdistyksen emännöimä matkailu- ja kulttuurikeskus Taitokortteli. Taitokortteli on yksi Suomen kiinnostavimmista ja vetovoimaisimmista käsityömatkailukohteista. Taitokorttelin suur tapahtumat, näyttelyt ja käsityöyritykset luovat maassamme ainutlaatuisen kohtaamispaikan käsityön ammattilaisille, harrastajille, matkailijoille sekä lähiseudun asukkaille. Taitokortteli-nimessä yhdistyvät tekemisen taito, toimintaa ylläpitävä Taito Pohjois-Karjala ry ja kaupunkikorttelin vanhan ajan yhteishenki, joka on viihdyttänyt ja ilahduttanut kaikenikäisiä kävijöitä aina vuoden 2006 toukokuusta lähtien.

Taitokortteli on maalaisromanttinen miljöö, jossa vanhat puutalot, tiilitalo ja piha-aitat luovat vanhan ajan tunnelmaa. Kahvila, puodit, Taitokeskus Joensuu ja Perheentalo tarjoavat kävijälle korkealaatuisia tuotteita ja asian-tuntevaa palvelua. Ilmaiset kulttuuritapahtumat, kuten esimerkiksi Käsityö Yökerho, Joen Yö ja Taitokorttelin Joulut, sekä näyttelyt ympäri vuoden ja polkuautopiha kesäisin tuovat oman houkuttelevan ja osallistavan lisänsä Taitokorttelin palveluihin.

Taitokortteli on toiminnallinen ja jatkuvasti kehittyvä kulttuurimatkailukohde, jossa panostetaan käsityön arvostamiseen elinkeinona sekä henkistä hyvinvointia tuottavana harrastuksena. Taitokorttelin kohderyhmiä ovat joensuulaiset, lähikuntien asukkaat sekä kotimaiset että ulkomaiset matkailijat. Vuoden 2024 aikana Taitokorttelin kävijämäärä oli noin 261 600. Kotimaan matkailijat jatkoivat pandemiavuosien jälkeen matkailua kotimaassa ja monenlaiset tapahtumatempauksemme houkuttelivat myös paikallisia asukkaita vierailemaan entistä useammin Taitokorttelissa.

Taitokorttelin toiminta vuonna 2024

Vuoden 2024 aikana Taitokorttelin kävijämäärä oli noin 261 600. Kotimaan matkailijat jatkoivat pandemiavuosien jälkeen matkailua kotimaassa ja monenlaiset tapahtumatempauksemme houkuttelivat myös paikallisia asukkaita vierailemaan entistä useammin Taitokorttelissa.

Taitokorttelissa järjestettiin vuoden 2024 aikana 21 tapahtumaa ja 14 näyttelyä.

Kesän avaus

Toukokuun mukana saapuivat viimein kauan kaivatut valo ja lämpö, jotka herättelivät luontoa esiin ja houkuttelivat kesän viettoon. Niinpä oli otollinen aika viettää kesän avausta Taitokorttelissa perjantaina ja lauantaina 24.–25.5. Pohjoiskarjalaiset yritykset ja myyjät tarjosivat moninaisia tuotteita, työpajoja ja muuta ohjelmaa. Myös Taitokorttelin yrittäjät tuottivat aktiivisesti sisältöä tapahtumaan kuten Matelin Lahja-Aitta muotinäytöksen.

Taiteilija Tiina Miettisen yhteisöllisessä taidepajassa tarkoituksena oli työpajan välityksellä kertoa omat muistot liittyen Pohjois-Karjalaan. Eri tekniikoiden ja materiaalien avulla osallistujat saivat jättää oman muistojälkensä yhteisötaideteokseen. Työpaja oli kaiken ikäisille ja osallistumismaksuton.

Kesän avaus Taitokorttelissa.

Joen Yö

Taitokortteli osallistui elokuussa Joensuun kaupungin järjestämään Joen Yö -tapahtumaan. Taitokortteli oli avoinna perjantaina 16.8. klo 10–21, ja korttelin yritykset tarjosivat mielenkiintoisia tuotteita ja palveluita päivän ja illan aikana. Taitokorttelin elämyksellinen tapahtumapiha oli avoinna Joen Yö -kaupunkifestivaalin aikaan klo 15–21. Pihalla myivät tuotteitaan pohjoiskarjalaiset yritykset ja lähituottajat.

Taidetyöpajassa osallistujat pääsivät kokeilemaan ukrainalaista kansantaidetta taiteilija Andrii Stopin kanssa. Kalevalaiset Naiset esittelivät vuoden teemaansa “Sana sanasta tulevi” ja esittelivät kansan- ja kansallispukuja. Joensuun matkailuoppaat ry olivat paikalla esittelemässä toimintaansa. Joensuun Unicefin vapaaehtoiset myivät käsitöitä.

Tarotkorttien tulkitsija Joen Yönä Taitokorttelissa.

Taitokorttelin joulu

Taitokorttelin Joulu 2024 tarjosi jälleen aitoa ja oikeaa joulun tunnelmaa! Taitokorttelin sisäpihalle rakentui taidonomainen ja tunnelmallinen kokonaisuus, jossa punaiset myyntikojuet, valaistut havuköynnökset ovilla ja kynttilälälyhdyt loivat juuri sitä oikeaa joulun tunnelmaa ja kutsuivat kävijöitä viihtymään.

Elämys syntyi väreistä, valoista ja tuoksuista. Pienissä mökeissä oli tarjolla uniikkeja käsitöitä ja jouluherkkuja, jotka houkuttelivat kävijöitä tekemään löytöjä ja nauttimaan joulun tunnelmasta. Taitokorttelin joulu tarjosi mahdollisuuden kävijöille hengähtää kiireen keskellä ja aistia upea jouluiäinen tunnelma keskellä kaupunkia.

Taitokorttelin Joulu oli jälleen menestys, tarjoten kävijöilleen unohtumattoman jouluelämyksen ja mahdollisuuden nauttia käsitöistä ja herkuista tunnelmallisessa ympäristössä.

Jouluisen kädentaitopajan yksityiskohta joulukoristeesta.

5.4. Taitokorttelin tapahtumia ja näyttelyitä vuonna 2024

Tapahtumat ja näyttelyt	Alkamispäivämäärä	Päätymispäivämäärä	Yhteistyökumppani
Sattuman sanelemaa, Hanna Hartikaisen akryylimaalauksia	08.01.2024	29.02.2024	
Esittele piposi päivä	13.01.2024	13.01.2024	
Valtakunnallinen käsityölauantai	20.1.2024	20.1.2024	
Neulekino	29.02.2024	29.02.2024	Savon Kinot
Taitokorttelin Joulukuukausi, -näyttely	01.01.2024	05.01.2024	
Maalauksia, Jaana Mertanen	02.03.2024	30.03.2024	
Spesismi- taidemyyntinäyttely, Enni Martiskainen	01.03.2024	31.03.2024	
Harrastemessut	11.04.2024	11.04.2024	
Ulkoiluta villapaitaa	13.04.2024	13.04.2024	
Kotona messut 2024	20.04.2024	21.04.2024	
Taidepyörre 2024	03.05.2024	03.05.2024	
Kesän Avaus	24.05.2024	25.05.2024	
Hyggekirppis	15.06.2024	15.06.2024	Hurmaavan Huoleton Oy
Kuitukeijun lankatapahtuma ja Knit in public	08.06.2024	08.06.2024	KuituKeiju
Joen Kieku -tapahtuma	26.06.2024	26.06.2024	Joensuun kaupungin kieli- ja kulttuuriryhmien opetus
Hyggekirppis	27.07.2024	27.07.2024	Hurmaavan Huoleton Oy
Kesämusiikkihetki Taitokorttelissa	11.07.2024	11.07.2024	Joensuun Kalevalaiset naiset
Kesämusiikkihetki Taitokorttelissa	04.07.2024	04.07.2024	Joensuun Kalevalaiset naiset
Polkuautopiha	26.06.2024	27.07.2024	4H
Vuolukiviveistokset ja puiset karhuveistokset	02.01.2024	31.08.2024	
PaaPii PopUp	05.02.2024	18.02.2024	
Perinteen lumo, Leena Jääskeläinen	03.04.2024	31.05.2024	
Runo olohuone aitassa, Sanaratas	15.04.2024	30.04.2024	Sanaratas ja Pelastakaa lapset ry
Matelin lahja-aitta, Joensuu aiheiset kaupunkitekstiilit	01.06.2024	31.08.2024	
Kehrää korttelissa	14.09.2024	14.09.2024	
Mereen popup	26.09.2024	08.10.2024	Mereen - Meri Mereen Oy
Taitokorttelin joulukuukausi 14.-15.12.2024	14.12.2024	15.12.2024	Joensuun kaupunki
Taitokorttelin joulukuukausi 21.-22.12.2024	21.12.2024	22.12.2024	Joensuun kaupunki
Neulontamatsi	19.10.2024	19.10.2024	Jippo
Retki Kuopion kädentaidon messuille	28.09.2024	28.09.2024	
Syntyi Rumpuni -näyttely, Jaana Louhelainen	01.09.2024	30.09.2024	
Aarre ja Löytö - päivä	07.09.2024	07.09.2024	
Nordic Craft Week	07.09.2024	14.09.2024	
Kehrätään Korttelissa	14.09.2024	14.09.2024	
Käsityöyökerho	27.09.2024	27.09.2024	

Taideyhdistys Harha, Mystisyys	01.10.2024	31.10.2024	Taideyhdistys Harha
Langan virtaa 2024 tapahtuma	25.10.2024	26.10.2024	
Karhuja, lintuja ja rakkautta	25.11.2024	31.12.2024	Markku Leppänen
Lapsuuden joulu -näyttely	04.11.2024	31.12.2024	Annukka Tiitinen
Kiviveistos näyttely, SM vuolukivikilpailun veistoksia	25.11.2024	31.12.2024	Juuan Ellinkulma
Seimipolku, jouluseimi Taitokorttelin aittassa	01.12.2024	31.12.2024	Joensuun Ev.lut. seurakunta
Joen Yö 2024	16.08.2024	16.08.2024	

6 HANKKEET

Kulttuuriperinnöstä tulevaisuuden matkailuun

Taito Pohjois-Karjala ry on asiantuntijaorganisaationa mukana Karelia-ammattikorkeakoulun toteuttamassa Kulttuuriperinnöstä tulevaisuuden matkailuun -hankkeessa, jossa luodaan vahvempia kansainvälisiä verkostoja korvaamaan rajanylittäviä kumppanuuksia, jotka päättyivät Venäjän hyökättyä Ukrainaan. Hankkeen toimenpiteenä kartoitetaan ja luodaan verkostoja, jotka monipuolistavat Pohjois-Karjalan alueellisia valmiuksia kulttuurimatkailun kehittämiseen. Asiantuntijaorganisaatioina hankkeessa ovat mukana Taito Pohjois-Karjala ry sekä tutkimuspalveluita tuottava Most Oy. Uutta kansainvälistä yhteistyötä luodaan erityisesti Baltian sekä Ruotsin Västerbottenin alueille, joihin ei aikaisemmin ole ollut pysyviä kulttuurimatkailun kumppanuuksia. Hankkeen toteutusaika syyskuusta 2023 huhtikuun 2024 loppuun. Hanketta rahoittaa Pohjois-Karjalan maakuntaliitto.

”Eri maiden erilaisissa kulttuureissa myös kulttuurista ammentavia matkailupalveluita tuotetaan eri tavoilla. Eri maiden toimijoilla on toisilleen hyödyllistä osaamista, mutta osaaminen ei siirry ilman vuorovaikutusta. Haluamme luoda pysyvää kansainvälistä yhteistyötä, jossa myös Pohjois-Karjalan maakunta saa uusia näkökulmia kulttuurimatkailun kehittämiseksi”, tiivistää projektipäällikkö Paavo Raappana Karelia-ammattikorkeakoulusta hankkeen tavoitteita.

Virvittäin Verkkoon

Taito Pohjois-Karjala rohkaisee pohjoiskarjalaisia oman aineettoman kulttuuriperintönsä, käsityöperinteen jäljille. Kolmevuotisen Karjalaisen Kulttuurin Edistämisseuran myöntämän rahoituksen avulla yhdistys tuottaa verkkokoulutusmateriaalia avoimesti saataville, jotta karjalainen käsityöperinne saa jatkoa ja löytää uusia tekijöitä ja harrastajia uusien sukupolvien parista. Rahoitus on myönnetty vuosille 2022–2024.

Käsityöperinnettä tehdään eläväksi kudonnan, kirjonnin ja ompelun kautta. Näitä taitoja ja niihin liittyviä tekniikoita voi opetella ammattitaitoisten käsityöneuvojen opastuksella Taito Pohjois-Karjalan toimipisteissä. Samalla kehitetään verkkokoulutusmateriaalia opetteluun ja harjoittelun tueksi, esimerkiksi kurssille osallistumisen jälkeen tai ohessa käytettäväksi.

Vuonna 2024 yhdistys toteutti rahoituksella videoita karjalaisista kirjonnoina; etupistokirjonta ja ristipistot. Videoiden avulla niin kirjonta, sen tekniikka ja työtavatkin jäävät elämään sekä ovat helposti saavutettavissa videoiden muodossa.

Feresin mekon selkäosan yksityiskohtia.

7 TAITOYHDISTYS KÄSITYÖVIESTINNÄN TUOTTAJANA

Yhdistyksen viestinnän kautta, se toteuttaa perustehtäväänsä; edistää käsityötä taitona, kulttuurina ja elinkeinona, tuottaen yhteisöllisyyttä sekä tekemisen ja oppimisen iloa. Yhdistys on vahva pohjoiskarjalainen kulttuuri-toimija, joka tekee työtä käsityöelämysten, oppimisen ja käsityöryrittäjyyden profiilin ja imagon nostamiseksi.

Viestinnän tavoitteina on tunnettavuuden lisääminen ja uusien asiakkaiden hankkiminen. Viestintää suunnitellaan toimintasuunnitelman ja budjetin yhteydessä. Tiedotus ja markkinointikanavina käytetään paikallislehtien menovinkki ja näyttelykalenteri, sekä paikallisradion menovinkkejä. Lehdistön kiinnostus toimintaa kohtaan on tuottanut hyviä ennakkokajuttuja tapahtuma- ja teemapäivistä. Sesonkien aikaan käytetään myös ilmoitusmarkkinointia paikallislehdissä. Markkinointikanavana käytetään myös hotelli-, maatilamatkailu ja majoituspalvelujen tarjoajille sekä kunnille ja kaupungeille toimitettujen julisteiden/esitteiden jakoa.

Sosiaalinen media on yhdistyksen tärkeimpiä markkinointikanavia. Yhdistyksellä ja Taitokorttelilla on omat tilit Facebookissa, Instagramissa ja TikTokissa. Jokaisessa toimipisteessä on käytössä älypuhelimet, joiden avulla sosiaalisen median käyttö on helpottunut ja nopeutunut. Käytössämme on myös Tripadvisor, YouTube ja issuu -tilit. Tripadvisor on kansainvälinen matkailusivusto, jonka tiedot kohdentuvat kulttuurimatkailukohteen Taitokorttelin vierailijoiden kuviin, matka-arvosteluihin ja arviointeihin. Yhdistyksen YouTube kanavalle jaamme käsityöaiheisia- sekä Taitokorttelin tapahtumista videoita. Issuu on digitaalinen julkaisualusta, jonne lataamme asiakkaiden luettavaksi mm. Onni elää käsityössä asiakaslehtemme.

Teemme vuosittain kaksi Onni elää käsityössä –asiakaslehteä yhteistyössä Taitojärjestön kanssa. Lehti sisältää sekä valtakunnallisia että yhdistyskohtaisia artikkeleita, työohjeita sekä tärkeimpänä kunkin yhdistyksen kurssi- ja tapahtumakalenterin.

Digitalisaatio, eli digitaalisten teknologioiden hyödyntäminen osana liiketoimintaa on ollut osa yhdistyksen toimintaa ja markkinointia jo vuosien ajan. Lähetimme sähköisesti jäsenkirjeitä kolme ja asiakaskirjeitä kymmenen kappaletta. Tulevaisuudessa säästämme toimintojen automatisoitumisella ja yhteen paikkaan kerätyn tiedon hallinnalla työaikaan niin asiakaspalvelussa kuin hallinnossakin. Yhdistyksen toimintojen digitalisoitumisen myötä koulutimme myös henkilökuntaamme käyttämään uusia sähköisiä työkaluja.

Yhdistyksen palveluita markkinoidaan mm. yritys- ja oppilaitoskäynneillä sekä messuilla. Työntekijät esittelevät yhdistyksen toimintaa yrityksille myös henkilökohtaisesti.

Yhdistyksen jäseniksi hankitaan aktiivisesti kutojia ja muita käsityötoiminnasta kiinnostuneita henkilöitä. Liittymiseduksi asiakkaille tarjotaan loimi- ja materiaalarjouksia, järjestetään asiakasretkiä ja -iltoja sekä lähetetään jäsentiedote keväisin ja syksyisin. Jäseneksi liittyminen on tehty asiakkaille mahdollisimman helpoksi, jäseneksi voi liittyä mm. yhdistyksen www-sivujen kautta, jolloin myös jäsenmaksun maksaminen onnistuu verkossa.

Taito Shopin markkinointisuunnitelma pohjautuu Taito Shop liikkeiden yhdessä sovittuun vuosisuunnitelmaan täydennettynä paikallisilla toimenpiteillä.

7.2 Sisäinen viestintä

Sisäistä viestintää yhdistyksessä hoidetaan pääasiassa sähköpostin välityksellä sekä henkilökohtaisilla ja toimipistekohtaisilla tapaamisilla. Sähköpostin lisäksi sisäisen viestinnän välineinä ovat puhelin ja henkilökohtaiset keskustelut. Sisäisen viestinnän merkitys on koko ajan lisääntynyt. Yhdistyksessä on lisätty pilvipalvelu uudistuksen myötä käyttöoikeuksia eri kansioihin ja mahdollistettu etäyhteyksillä kaikkien toimipisteiden pääsy yhteisiin sähköisiin tiedostoihin. Office 365 ohjelman avulla voimme työskennellä samassa kansiossa yhtä aikaa ja yhdessä.

Tiimin kuukausittaisista tapaamisista kirjoitetaan muistio ja se jaetaan kaikille työntekijöille. Pienryhmäpalavereja pidetään säännöllisesti ja tilanteiden muuttuessa. Yhdistyksen sisäinen tiedottaminen ja tiedonkulku on näin parantunut ja tasapuolistunut. WhatsApp –sovellus on yhdistyksessä aktiivisessa käytössä. Älypuhelimien myötä myös sosiaalisen median päivittäminen on nopeutunut ja helpottunut Ryhmässä jaetaan työhön liittyviä ideoita (kuvin, tekstein, videoin) sekä käydään vapaamuotoista keskustelua. Ryhmässä jaetut ideat toimivat myös ideapankkina myöhempää käyttöä varten.

Valtakunnallisella tasolla sisäisen viestinnän välineenä on Taitocampus Intranet. Taitoliitto tiedottaa ja jakaa mm. viestintään liittyviä julistepohjia ja yhteisiä ohjeita Taitocampuksen kautta. Valtakunnalliset neuvojien Teams-tapaamiset jatkuivat edellisten vuosien tavoin.

7.3 Asiantuntijatehtävät

Yhdistyksen työntekijät toimivat erilaisissa tilaisuuksissa asiantuntijoina. Yhdistys myy kysynnän mukaan työntekijöidensä asiantuntijuutta yrityksille, yhteisöille ja yksityisille henkilöille. Yhdistyksen työntekijät antavat myös neuvontaa ja tuotekehitysapua käsityöyrittäjille.

Osana Taitokorttelin konseptia on myös sparrata ja auttaa yrittäjiä kehittämään omaa toimintaansa sekä tuotteitaan. Taito Shopissa järjestämme tuotteille koemyyntitilaisuuksia, joista voimme kertoa suoraa asiakaspalautetta käsityöyrittäjälle ja olla apuna tuotekehittelytyössä.

Taika Honey hunajahauduke kofeiiniton juomauute Pohjois-Karjalasta luonnosta.

8 TAITO POHJOIS-KARJALA RY:N HALLINTO JA TALOUS

Yhdistyksen toimialueeseen kuului vuonna 2024 koko Pohjois-Karjalan maakunta, toimipisteitä oli kahdella paikkakunnalla. Lisäksi yhdistyksellä on kiertävä käsityöneuvontapalvelu Taitobussi, joka mahdollistaa käsityöneuvontapalveluiden viemisen suoraan asiakkaille, kylätaloihin, kouluihin tai jopa asiakkaiden koteihin sekä kuntakeskuksissa järjestettäviin erilaisiin tapahtumiin.

8.1 Jäsenistö ja hallitus

Sääntömääräinen kevätkokous pidettiin 29.4.2024 ja syyskokous 27.11.2024. Hallitus kokoontui vuoden aikana seitsemän kertaa. Jäseniä yhdistyksessä oli vuoden 2024 lopussa 696 henkilöä. Vuoden aikana jäsenille lähetettiin kolme jäsenkirjettä ja kymmenen uutiskirjettä sähköisesti. Vuoden 2021 aikana käyttöön otetun jäsenrekisteriohjelman myötä jäsenkirjeet muutettiin sähköisiksi ja jäsenmaksut on automatisoitu siten, että maksun maksaminen onnistuu verkossa. Jäseneksi liittyminen onnistuu yhdistyksen www-sivuilta.

Yhdistyksen hallitukseen kuuluivat vuonna 2024 puheenjohtaja ja kuusi hallituksen jäsentä.

Toiminnanjohtaja ja talouspäällikkö toimivat hallituksen kokouksissa esittelijöinä. Hallituksen jäsenet Liite 1.

8.2 Henkilöstö

Henkilökunnan määrä vuoden 2024 lopussa oli 9. Vakituksia työntekijöitä 7, joista 2 osa-aikaista. Määräaikaisia 2, joista tuntityöntekijöitä 2. Henkilöstöluettelo liite 2

8.3. Johtaminen

Yhdistyksen strategisesta johtamisesta vastaa hallitus (liite 1 hallituksen jäsenet 2024) ja operatiivisesta johtamisesta toiminnanjohtaja. Toiminnanjohtajana toimi Tuija Tekin (tekstiilisuunnittelija, käsi- ja taideteollisuusalan ammatin opettaja, toimitusjohtaja).

Taloushallinto, palkat ja varastotiedot ovat Netvisor ohjelmistossa, jossa myös talouden seuranta tapahtuu. Toimipisteiden esimiehet voivat seurata toimipisteensä taloutta Netvisor Controller -sovelluksen kautta. Toimipisteissä on käytössä E-kassa ohjelmisto, joka on integroitu Netvisor-ohjelmaan.

Työajanseuranta neuvonta-alan sopimuksen piirissä olevilla työntekijöillä oli Netvisor taloushallinto-ohjelmassa, työvuorosunnittelu tehtiin excel-ohjelmassa. Mara-alan sopimuksen piirissä olevilla työajanseuranta ja työvuorosunnittelu tehtiin MaraPlan ohjelmassa. Yhdistyksessä on käytössä Microsoft Office 365 ohjelmat ja tietojen säilyttämistä varten Seadrive -palvelu.

Yhdistyksen arkisto on lähes kokonaan sähköistetty. Sähköinen arkisto säilytetään yhdistyksen tiedostoissa palvelimella. Palvelintila on vuokrattu joensuulaiselta Bittiguru yritykseltä. Paperinen arkisto säilytetään Taitokorttelissa, Parviaisen talon tiloissa.

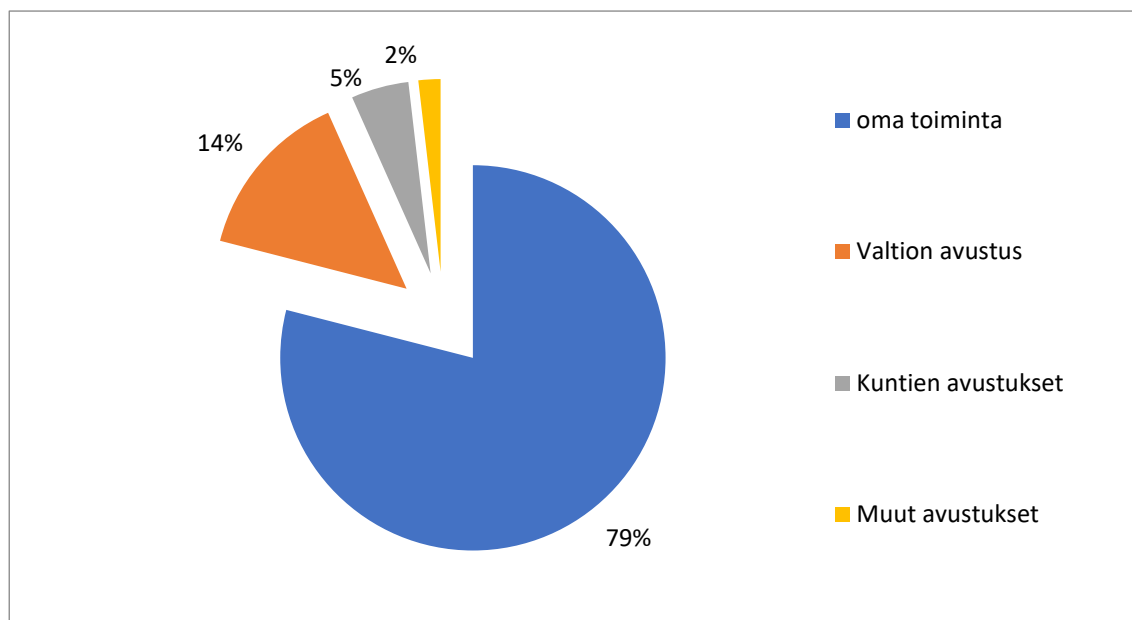
8.4. Talous

Yhdistys rahoittaa toimintaansa myynnistä saatavilla tuloilla, kuntien ja valtion avustuksella sekä erilaisilla kohdeavustuksilla. Opetusministeriöltä saatavaa tukea käytetään käsityökulttuuritoiminnan rahoittamiseen; mm. taitokeskusten kurssi- ja neuvontatoimintaan, käsityökoulu-toimintaan, näyttelyiden suunnitteluun sekä henkilöstön kouluttamiseen.

Yhdistyksen kokonaistuotot vuonna 2024 olivat n. 838 320 euroa. Siitä oman toiminnan tuottojen bruttomäärä oli 662 320 euroa (79 % koko toiminnan tuotoista).

Valtion osuus oli 120 000 euroa (14 %), kuntien osuus 40 500 euroa (5 %), muut avustukset olivat 15 500 euroa (2 %). Yhdistyksen selkeästi suurin kuluerä olivat palkat, sivukuluineen 315 447 euroa.

Taseen loppusumma oli 348 698 euroa. Oma pääoma oli tilikauden lopussa 246 243 euroa ja omavaraisuusaste on 72 mikä luokitellaan hyväksi.

Yhdistyksen tulojen jakautuminen vuonna 2024

Liite I

Hallitus vuonna 2024

Puheenjohtaja
Moilanen Raimo

Varsinaiset jäsenet
Tarvainen Ulla, varapuheenjohtaja
Kokko Sirpa
Kostian Miikka
Räsänen Anna-Kaisa
Ryynänen Antti
Sulopuisto Sirpa

Liite 2

Vakituiset työntekijät vuoden 2024 lopussa:

Taito Pohjois-Karjala ry:n vakituiset työntekijät 31.12.2024

Sukunimi	Etunimi	Työtehtävä
Hirvonen	Minna	myymälävastaava
Hirvonen	Petri	siistijä
Korhonen	Kati	Käsityökulttuurivastaava
Puukko	Tarja	talouspäällikkö
Tekin	Tuija	toiminnanjohtaja
Vainikka	Venla	vastaava käsityöneuvoja
Väänänen	Tytti	käsityöneuvoja, verkkokauppavastaava